

Pietarsaaren vieraskasvilajien torjunta- ja hoitosuunnitelma

2019 Marika Turpeinen, ProAgria Etelä-Pohjanmaa

Uhanalainen maaseudun luonto hoitoon yhteistyöllä, "UHMA"- hanke

ProAgria Etelä-Pohjanmaa/Etelä-Pohjanmaan maa- ja kotitalousnaiset

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

1. JOHDANTO

Vieraslajien torjuntasuunnitelman laatimisen taustalla on Uhanalainen maaseudun luonto hoitoon yhteistyöllä hanke (UHMA), jossa luodaan uusia maisemanhoitoverkostoja, yhdistetään kohteita ja tekijöitä toisiinsa sekä edistetään pohjalaismaakuntien välistä yhteistyötä mm. laiduntamisessa. Tavoitteena on lisäksi kehittää maisemanhoidon taloudellista kannattavuutta, saada laidunnuksen piiriin mahdollisimman isoja laidunalueita sekä ohjata maaseudun asukkaita hyödyntämään luonnon- ja maisemanhoidon rahoitusmahdollisuuksia innovatiivisesti. Yksi tavoite on myös lisätä maaseutumaiseman arvostusta sekä innostaa maanomistajia, viljelijöitä, yhdistyksiä, yrityksiä ja muita toimijoita hoitamaan maisemaa ja luonnon monimuotoisuutta maaseudulla.

Vieraslajit ovat maailmanlaajuisesti yksi suurimpia luonnon monimuotoisuutta uhkaavia tekijöitä. Siksi Suomessakin torjutaan aktiivisesti haitallisia vieraslajeja ja yritetään estää uusia vieraslajien leviäminen luontoomme. EU:n laatimaan vieraslajilistaan ja Suomessa hyväksytyyn kansalliseen luetteloon kuuluu mm. jättipalsami ja jättiputki sekä kurturuusu ja komealupiini, jotka ovat Suomen haitallisimman valtavieraslajit.

Tässä suunnitelmassa esitetään toimia haitallisen vieraslajin, jättipalsamin, poistamiseksi 11 esiintymästä eri puolilta Pietarsaaren kaupunkia. Alueet ovat kokonaan tai valtaosaltaan kaupungin omistamilla maa-alueilla. Esiintymäalueet ovat pääosin jonkin vesistön tai asutuksen läheisyydessä, jonka perusteella jättipalsami on päässyt leviämään alueelle joko vesistön kuljettamana tai ihmisen luontoon päästämänä.

2. YLEISKUVAUS JA NYKYTILA

Torjunta- ja hoitosuunnitelma on laadittu yhteensä 12 eri kohteeseen, joiden sijainnit on ilmoitettu hanketyötä ja maastokartoitusta varten Pietarsaaren kaupungin toimesta kesällä 2018. Kohteet sijoittuvat eripuolille, pääasiassa Pietarsaaren omistamia maa-alueita ja ovat kooltaan ja luonteiltaan vaihtelevia. Yksi esiintymistä sijoittui suojelualueelle, josta sen hävittäminen on erityisen tärkeää luontaisten lajien elinympäristöjen ja -olojen turvaamiseksi.

Maastokartoitukset on suoritettu syksyn 2018 ja 2019 aikana pääasiassa jalkautumalla maastoon, kohde 12 kartoitettiin pelkästään drone-kuvauksella alueen laajuuden ja hankalakulkuisuuden vuoksi. Kartoituksissa kirjattiin muistiin esiintymän laajuus, luonne ja sijainti, sekä alueella havaitut vieraslajit. Kartoituksessa kiinnitettiin huomiota myös mm. maiseman ja luonnon arvoihin, joille vieraslajit voivat olla uhkana. Pääasiassa esiintymät olivat jättipalsamiesiintymiä, mutta myös komealupiinia tavattiin yksittäisenä kasviyksilönä.

JÄTTIPALSAMI

Jättipalsami on yksivuotinen meheväärtinen ruoho. Kasvin lehdet ovat muodoltaan suikeita ja tiheästi hammaslaitaisia. Sillä on suuret, jopa 4 cm kokoiset kaksineuvoiset kukat. Kukinto on pystyssä oleva terttu. Kukat ovat useimmiten vaaleanpunaisia. Suomessa on tavattu useita värimuotoja tummanpunaisista valkoisiin. Kasvin hedelmä on litumainen kota, joka repeää kypsänä herkästi singoten siemenet monien metrien päähän lähiympäristöön.

Kuten nimikin kertoo, jättipalsamiyksilöt voivat olla suuria, jopa yli kolmemetrisiä. Kasvien keskimittaa jää kuitenkin yleensä noin 1,5 metriin. Jopa pienet, alle 10 cm korkeat yksilöt kukkivat ja muodostavat siemeniä. Suurikokoisimmat kasvit ovat yleensä rehevillä ja kosteilla kasvupaikoilla, joilla jättipalsami on erittäin kilpailukykyinen ja valloittaa kasvualaa alkuperäiseltä kasvustolta. Jättipalsami ei siedä kuivuutta ja se kasvaa huonosti karuilla kasvupaikoilla.

Jättipalsami tuottaa runsaasti siemeniä. Yksi yksilö voi muodostaa jopa 4000 siementä. Siemenet sinkoutuvat ympäristöön jopa seitsemän metrin päähän. Siemenet eivät kellu vedessä vaan ne uppoavat pohjaan. Monet kasvustot ovat saaneet alkunsa kun puutarhajätteitä on kuljetettu luontoon tonttien ulkopuolelle. Jättipalsamilla ei ole Suomessa luontaisia vihollisia. (Vieraslajiportaali.)

2.1. VANHA SATAMA

Esiintymän pinta-ala on n. 2700 m². Alue on Pietarsaaren vanhan sataman venevalkama-alue ja on kokonaisuudessaan Pietarsaaren kaupungin omistamaa aluetta. Alueen kasvillisuus koostuu pääosin erilaisista ruohovartisista kasveista, pajuista, lehtipuista sekä jättipalsamista. Alue on ranta-alue ja kaavoitettu pienvenesatamaksi (LV). Alue sijoittuu RKY-alueelle (valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö), jonka vuoksi vieraslajien poistaminen alueelta on perusteltua. Lisäksi esiintymää sivuaa muinaisjäännösalueerajausta. Alueen jättipalsamiesiintymä on laikukas ja normaalia matalampaa. Kasvuston korkeus viittaisi aiemmin kesällä tapahtuneeseen niittoon, jolloin katkaistuista varsista kasvi on lähtenyt kasvamaan uudestaan ja muodostamaan uusia kukintoja.

Tärkeimmät luontoarvot:

<u>Virkistyskäyttöä tai -rakenteita</u>	Kyllä
Venesatama aktiivisessa käytössä	
<u>Eriyisiä maisema-arvoja</u>	Kyllä
RKY-alue, Pietarsaaren vanha satama	
<u>Muinaisjäännöksiä</u>	Kyllä

Aivan esiintymän tuntumassa kiinteä muinaisjäännös, historiallinen Pietarsaaren vanha satama

Pohjavesialue Ei

Muita erityispiirteitä Ei

Uhanalaisia lajeja Ei

Yleissijaintikartta Liite 1.

2.2. VANHAHAMINANTIE (31)

Esiintymän pinta-ala on n. 9000 m². Alue on Pietarsaaren vanhan sataman alueella ja kokonaisuudessaan Pietarsaaren kaupungin omistamaa aluetta. Alueen kasvillisuus koostuu pääosin erilaisista ruohovartisista kasveista, pajuista, lehtipuista sekä jättipalsamista. Alue on taajamametsää ja kaavoitettu lähivirkistysalueeksi (VL). Alue sijoittuu suhteellisen vilkkaasti liikennöidyn Alholmintien varrelle. Alueen jättipalsamiesiintymä on rehevä ja runsas. Aiemmin kesällä tapahtuneesta mahdollisesta torjunnasta ei ole viitteitä.

Tärkeimmät luontoarvot:

Virkistyskäyttöä tai -rakenteita Ei

Eryyisiä maisema-arvoja Ei

Mutta sivuaa RKY-alueita, Pietarsaaren vanha satama

Muinaisjäännöksiä Ei

Pohjavesialue Ei

Muita erityispiirteitä Ei

Uhanalaisia lajeja Ei

Yleissijaintikartta Liite 2.

2.3. VANHAHAMINANTIE (10-6)

Esiintymän pinta-ala on n. 350 m². Alue on Pietarsaaren vanhan sataman alueella ja kokonaisuudessaan Pietarsaaren kaupungin omistamaa aluetta. Alueen kasvillisuus koostuu pääosin erilaisista ruohovartisista kasveista, pajuista, lehtipuista sekä jättipalsamista. Alue on ranta-alue ja kaavoitettu pienvenesatamaksi (LV). Alue sijoittuu RKY-alueelle (valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö), jonka vuoksi vieraslajien poistaminen alueelta on perusteltua. Lisäksi esiintymää sivuaa muinaisjäännöstä. Alueen jättipalsamiesiintymä on pienialainen ja pistemäinen. Kasvuston korkeus viittaisi aiemmin kesällä tapahtuneeseen niittoon, jolloin katkaistuista varsista kasvi on lähtenyt kasvamaan uudestaan ja muodostamaan uusia kukintoja.

Tärkeimmät luontoarvot:

<u>Virkistyskäyttöä tai -rakenteita</u>	Kyllä
Venesatama aktiivisessa käytössä sekä välittömässä läheisyydessä vanhan sataman uimaranta	
<u>Eriyisiä maisema-arvoja</u>	Kyllä
RKY-alue, Pietarsaaren vanha satama	
<u>Muinaisjäännöksiä</u>	Kyllä
Aivan esiintymän tuntumassa kiinteä muinaisjäännös	
<u>Pohjavesialue</u>	Ei
<u>Muita erityispiirteitä</u>	Ei

Uhanalaisia lajeja

Ei

Yleissijaintikartta Liite 3.

2.4. HAKAMAANREITTI

Esiintymän pinta-ala on n. 4500 m². Alue on Pietarsaaren vanhan hautausmaan länsipuolella ja on osittain Pietarsaaren kaupungin ja seurakunnan omistamaa aluetta. Alueen kasvillisuus koostuu pääosin erilaisista ruohovartisista kasveista, pajuista, lehtipuista sekä jättipalsamista. Alue on liikennealuetta. Esiintymän välittömässä läheisyydessä sijaitsee historiallinen kiinteä muinaisjäännös, pikiruukki, jonka vuoksi vieraslajien poistaminen alueelta on perusteltua. Alueen jättipalsamiesiintymä on rehevä ja osittain hyvin peittävä ja kulkee nauhamaisena pyörätien ja luoman välisellä avoimella alueella.

Tärkeimmät luontoarvot:

Virkistyskäyttöä tai -rakenteita

Kyllä

Suhteellisen vilkas pyörätie

Eriyisiä maisema-arvoja

Ei

Muinaisjäännöksiä

Kyllä

Aivan esiintymän tuntumassa kiinteä muinaisjäännös, pikiruukki

Pohjavesialue

Ei

Muita erityispiirteitä

Ei

Uhanalaisia lajeja

Ei

Yleissijaintikartta Liite 4.

2.5. KRÅKHOLMANTIE

Esiintymän pinta-ala on n. 2500 m². Alue on Pietarsaaren Kråkholman asuinalueella, Kråkholmantien päästä jatkuvan pyörätien varrella ja on kokonaisuudessaan Pietarsaaren kaupungin omistamaa aluetta. Alueen kasvillisuus on pääasiassa kuusivaltaista taajamametsää, pyörätien varrella myös erilaisia ruohovartisia kasveja sekä jättipalsamia. Alue on ranta-alueita ja kaavoitettu suojelualueeksi, jonka rantamaisema ja elinympäristö on säilytettävä (S-1), jonka vuoksi vieraslajien poistaminen alueelta on erityisen tärkeää. Alueen jättipalsamiesiintymä on puolirehevää ja laikukasta. Esiintymällä on vaara levitä pyörätien varresta pidemmälle metsään kohti Kråkholmanjärveä, jonka seurauksena jättipalsami voi päästä leviämään helposti vettä pitkin muualle järven rannoille.

Tärkeimmät luontoarvot:

<u>Virkistyskäyttöä tai -rakenteita</u>	Kyllä
Kråkholmanjärvi ympäristöineen, pyörätie	
<u>Erylisiä maisema-arvoja</u>	Kyllä
ranta-alue, järvimaisema, luonnonsuojelualue	
<u>Muinaisjäänöksiä</u>	Ei
<u>Pohjavesialue</u>	Ei
<u>Muita erityispiirteitä</u>	Ei
<u>Uhanalaisia lajeja</u>	Ei

Yleissijaintikartta Liite 5.

2.6. VAREKSENTIE

Esiintymän pinta-ala on n. 1500 m². Alue on Pietarsaaren pieneläinhautausmaan ja Itälän urheilukentän välissä ja on kokonaisuudessaan Pietarsaaren kaupungin omistamaa aluetta. Alueen kasvillisuus on pääasiassa kuusivaltaista taajamametsää, pyörätien varrella myös erilaisista ruohovartisista kasveja sekä jättipalsamia. Alue toimii pieneläinten hautausmaana ja on kaavoitettu erikoisalueeksi, (lemmikkieläinten hautausmaa EH). Alueen jättipalsamiesiintymä on paikoittain erittäin rehevää ja harvenee kohti alueen pohjoisosaa.

Tärkeimmät luontoarvot:

<u>Virkistyskäyttöä tai -rakenteita</u>	Kyllä
Itälän urheilukenttä	
<u>Eriyisiä maisema-arvoja</u>	Ei
<u>Muinaisjäännöksiä</u>	Ei
<u>Pohjavesialue</u>	Ei
<u>Muita erityispiirteitä</u>	Ei
<u>Uhanalaisia lajeja</u>	Ei

Yleissijaintikartta Liite 6.

2.7. KARHUSAARENTIE

Esiintymän pinta-ala on n. 2300 m². Alue on Pietarsaaren Karhusaaren asuinalueella, Karhusaaren venelaitureiden ranta-alue ja on kokonaisuudessaan Pietarsaaren kaupungin omistamaa aluetta. Alueen kasvillisuus on pääasiassa sekapuustoista taajamametsää, pohjakasvillisuutta vallitsee ruohovartiset kasvit sekä jättipalsami. Alue on ranta-alueita ja kaavoitettu puistoksi (VP).

Jättipalsamin poistaminen alueelta on erityisen tärkeää siksi, koska alueen vesistö, Östanfjärden, on yhteydessä Pohjanlahteen. Alueen jättipalsamiesiintymä on puolirehevää ja osittain laikukasta.

Tärkeimmät luontoarvot:

<u>Virkistyskäyttöä tai -rakenteita</u>	Kyllä
Östanfjärden ympäristöineen, venelaituri ja uimaranta	
<u>Eriyisiä maisema-arvoja</u>	Kyllä
ranta-alue, järvimaisema	
<u>Muinaisjäännöksiä</u>	Ei
<u>Pohjavesialue</u>	Ei
<u>Muita erityispiirteitä</u>	Ei
<u>Uhanalaisia lajeja</u>	Ei

Yleissijaintikartta Liite 7.

2.8. LÄNTINEN RENGASTIE

Esiintymän pinta-ala on n. 8000 m². Alue on Pietarsaaren Majaniemen asuinalueella, Bonäsin koulun ja Läntisen Rengastien välisellä alueella ja on kokonaisuudessaan Pietarsaaren kaupungin omistamaa aluetta. Alueen kasvillisuus on pääasiassa lehtipuuvaltaista taajamametsää ja kenttakerros koostuu erilaisista ruohovartisista kasveista sekä jättipalsamista. Alue on puistoaluetta ja kaavoitettu luonnontilassa säilytettäväksi puistoalueeksi (PL). Alueen jättipalsamiesiintymä on paikoittain erittäin rehevää ja maasto osittain erittäin hankalakulkuista. Esiintymällä on vaara levitä alueelta Lappfjärdsdikeä pitkin Vesiniemeen ja aina merelle asti, jonka vuosi jättipalsami torjuminen alueelta on erityisen tärkeää.

Tärkeimmät luontoarvot:

<u>Virkistyskäyttöä tai -rakenteita</u>	Kyllä
pyörätie	
<u>Eriyisiä maisema-arvoja</u>	Ei
<u>Muinaisjäännöksiä</u>	Ei
<u>Pohjavesialue</u>	Ei
<u>Muita erityispiirteitä</u>	Kyllä
vesiyhteys Pohjanlandelle	
<u>Uhanalaisia lajeja</u>	Ei

Yleissijaintikartta Liite 8.

2.9. UUSI PÄNNÄISTENTIE

Esiintymän pinta-ala on n. 5000 m². Alue on Pietarsaaren Kivilösin asuinalueella, Uusi Pännäistentien ja Pajutien omakotitalotonttien välisellä alueella ja on kokonaisuudessaan Pietarsaaren kaupungin omistamaa aluetta. Alueen kasvillisuus on pääasiassa lehtipuuvältaista joutomaa-alueita ja kenttäkerros koostuu erilaisista ruohovartisista kasveista sekä jättipalsamista. Alue on kaavoitettu istutettavaksi puistoalueeksi (PI). Alueen jättipalsamiesiintymä on paikoittain erittäin rehevää ja maasto osittain erittäin hankalakulkuista.

Tärkeimmät luontoarvot:

<u>Virkistyskäyttöä tai -rakenteita</u>	Ei
<u>Eriyisiä maisema-arvoja</u>	Ei
<u>Muinaisjäänöksiä</u>	Ei
<u>Pohjavesialue</u>	Ei
<u>Muita erityispiirteitä</u>	Ei
<u>Uhanalaisia lajeja</u>	Ei

Yleissijaintikartta Liite 9.

2.10. PELTORAITTI

Esiintymän pinta-ala on n. 2000 m². Alue on Pietarsaaren Permon asuinalueella, Peltoraitin pyörätien varrella, Permofladan kupeessa. Alue ei lähtötiedoista poiketen ole Pietarsaaren kaupungin omistamaa aluetta. Alueen kasvillisuus on pääasiassa lehtipuuvaltaista taajamametsää ja kenttäkerros koostuu erilaisista ruohovartisista kasveista sekä jättipalsamista. Alue on yleiskaava-alue ja se on kaavoitettu kaupunginpuistoksi. Alueen jättipalsamiesiintymä on paikoittain erittäin rehevää, harventuen kauemmas pyörätiestä mentäessä. Alueella havaittu lisäksi yksi komealupiiniyksilö, jonka torjuminen olisi ensiarvoisen tärkeää, kun esiintymä on vielä helposti torjuttavissa.

Tärkeimmät luontoarvot:

<u>Virkistyskäyttöä tai -rakenteita</u>	Kyllä
pyörätie	
<u>Erityisiä maisema-arvoja</u>	Ei
<u>Muinaisjäänöksiä</u>	Ei
<u>Pohjavesialue</u>	Ei
<u>Muita erityispiirteitä</u>	Kyllä
ranta-alue	
<u>Uhanalaisia lajeja</u>	Ei

Yleissijaintikartta Liite 10.

2.11. HONKATIE

Esiintymän pinta-ala on n. 100 m². Alue on Pietarsaaren Permon asuinalueella, Honkatien ja Mäkituvankujan risteämälueen tuntumassa ja on kokonaisuudessaan Pietarsaaren kaupungin omistamaa aluetta. Alueen kasvillisuus koostuu pääasiassa erilaisista ruohovartisista kasveista sekä jättipalsamista. Alue on kaavoitettu luonnontilassa säilytettäväksi puistoalueeksi (PL). Alueen jättipalsamiesiintymä on pistemäinen ja suhteellisen rehevää.

Tärkeimmät luontoarvot:

<u>Virkistyskäyttöä tai -rakenteita</u>	Ei
<u>Eriyisiä maisema-arvoja</u>	Ei
<u>Muinaisjäänöksiä</u>	Ei
<u>Pohjavesialue</u>	Ei
<u>Muita erityispiirteitä</u>	Ei
<u>Uhanalaisia lajeja</u>	Ei

Yleissijaintikartta Liite 11.

2.12. KYTÖMÄENTIE

Esiintymälueen pinta-ala on yhteensä n. 50 000 m², josta torjuttavaa pinta-alaa (jättipalsamiesiintymät) on yhteensä n. 8000 m². Alue on Pietarsaaren Uusitien asuinalueella, Sundin puutarhakeskuksen kupeessa ja on kokonaisuudessaan Pietarsaaren kaupungin omistamaa aluetta. Alueen kasvillisuus on pääasiassa lehtipuu- ja -pensasvaltaista joutomaata ja kenttäkerros koostuu erilaisista ruohovartisista kasveista sekä jättipalsamista. Alue on yleiskaava-alue ja kaavoitettu palvelujen alueeksi (P). Alueella sijaitsee Pietarsaaren mm. maa-aineksien varastoalue. Alueen jättipalsamiesiintymä on paikoittain erittäin rehevää ja mosaiikkimaista, maasto on osittain erittäin kosteaa ja hankalakulkuista ja avovesilammikoiden laikuttamaa.

Tärkeimmät luontoarvot:

<u>Virkistyskäyttöä tai -rakenteita</u>	Ei
<u>Eriyisiä maisema-arvoja</u>	Ei
<u>Muinaisjäänöksiä</u>	Ei
<u>Pohjavesialue</u>	Ei
<u>Muita erityispiirteitä</u>	Ei
<u>Uhanalaisia lajeja</u>	Ei

Yleissijaintikartta Liite 12

3. TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoitteet

Tavoitteena on poistaa vieraskasvilajit esiintymäpaikoilta kokonaan ja näin estää niiden leviäminen laajemmille alueille sekä eliminoida niiden haitallinen vaikutus ihmisten terveyteen ja luonnon monimuotoisuuteen. Vieraslajien torjunta tehdään vuosittain 1-3 kertaa kasvukauden aikana (touko-syyskuu) riippuen torjuntatavasta. Torjuntaa jatketaan niin kauan, että uusia vieraslajisyksilöitä ei enää esiinny.

Torjuntatyön tavoitteena on lisäksi maiseman- ja luonnonhoidon sekä luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja virkistyskohteiden ja reittien ylläpitäminen. Yhtenä tavoitteena on myös edistää alueen vesiensuojelua poistamalla ravinteita vesistöjen varsilta ja rannoilta.

Toimenpiteet

Jättipalsamin torjuntaan on useampia vaihtoehtoja, mutta tässä tapauksessa torjunta tehdään joko käsin kitkemällä (juurineen), niittämällä esimerkiksi siimaleikkurilla alimman lehtiparin alapuolelta tai poistamalla kukinnot käsin ennen siemenien kypsymistä.

Juurineen kitkeminen on tehokkain tapa poistaa jättipalsamia, kun halutaan eliminoida mahdollisuus, että jäljelle jäänyt osa kasvista jatkaisi kasvuaan ja siemenien muodostamista. Kitkeminen on hyvä suorittaa mahdollisimman aikaisin kesällä, jotta kitkentä on helppoa ja kitkentäjätettä muodostuu vähemmän tai viimeistään kukintojen ilmestymisen aikaan ENNEN

siementen muodostumista. Käsin kitkeminen on myös toimiva torjuntatapa silloin, kun esim. siimaleikkurilla tapahtuva niittäminen ei onnistu esim. tiheään pensaskasvuston vuoksi ja kun esiintymäalue on pienialainen. Kitkentäjäte kerätään jätesäkkeihin ja toimitetaan asianmukaisesti hävitettäväksi. Torjunta-aluetta seurataan loppukasvukauden ja mahdolliset uudet kasvit poistetaan.

Niittäminen on toimiva torjuntatapa, kun kyseessä on laajempi kasvusto ja alueella ei ole niittoa haittaavia esteitä. Niitto voidaan tehdä pienemmissä ja koneelliseen niittoon soveltumattomissa kohteissa esim. siimaleikkurilla ja laajemmissa sekä koneelliseen niittoon soveltuvilla alueilla erilaisilla niittokoneella. Myös jättipalsamin niittäminen tulee tapahtua mahdollisimman aikaisin kesällä sekä mahdollisimman läheltä maanpintaa alimman lehtiparin, ns. kasvupisteen, alapuolelta, jotta minimoidaan kasvun jatkumisen mahdollisuus. Myös hyvin matalat yksilöt voivat kasvattaa uuden kukinnon ja näin päästä siementämään. Niittojäte kerätään jätesäkkeihin ja toimitetaan asianmukaisesti hävitettäväksi. Torjunta-aluetta seurataan loppukasvukauden ja mahdolliset uudet kasvit poistetaan.

Kukintojen poistaminen on toimiva torjuntatapa, kun kasvi on ehtinyt kukintavaiheeseen. Torjunta-ajassa on oltava tarkka, jotta torjunta tehdään ennen siementien kypsymistä ja pahimmassa tapauksessa vain edesautetaan kasvin leviämistä. Kukinnot katkaistaan ja kerätään jätesäkkiin asianmukaisesti hävitettäväksi. Torjunta-aluetta ja jääneitä kasviyksilöitä seurataan loppukasvukauden ja mahdolliset uudet kasvit/kukinnot poistetaan.

3.1. VANHA SATAMA

Toimenpide

Jättipalsamin poisto

Ensisijainen torjuntatoimenpide

Niittäminen: siimaleikkuri

Toissijainen torjuntatoimenpide

Kitkeminen / kukintojen poisto

3.2. VANHAHAMINANTIE (31)

Toimenpide

Jättipalsamin poisto

Ensisijainen torjuntatoimenpide

Niittäminen: siimaleikkuri

Toissijainen torjuntatoimenpide

Kitkeminen / kukintojen poisto

3.3. VANHAHAMINENTIE (10-6)

Toimenpide

Jättipalsamin poisto

Ensisijainen torjuntatoimenpide

Niittäminen: siimaleikkuri

Toissijainen torjuntatoimenpide

Kitkeminen / kukintojen poisto

3.4. HAKAMAANREITTI

Toimenpide

Jättipalsamin poisto

Ensisijainen torjuntatoimenpide

Niittäminen: koneellinen niitto / siimaleikkuri

Toissijainen torjuntatoimenpide

Kitkeminen / kukintojen poisto

3.5. KRÅKHOLMANTIE

Toimenpide

Jättipalsamin poisto

Ensisijainen torjuntatoimenpide

Niittäminen: koneellinen niitto / siimaleikkuri

Toissijainen torjuntatoimenpide

Kitkeminen / kukintojen poisto

3.6. VAREKSENTIE

Toimenpide

Jättipalsamin poisto

Ensisijainen torjuntatoimenpide

Kitkeminen / kukintojen poisto

Toissijainen torjuntatoimenpide

Niittäminen

3.7. KARHUSAARENTIE

Toimenpide

Jättipalsamin poisto

Ensisijainen torjuntatoimenpide

Toissijainen torjuntatoimenpide

Niittäminen: siimaleikkuri

Kitkeminen / Kukintojen poisto

3.8. LÄNTINEN RENGASTIE

Toimenpide

Jättipalsamin poisto

Ensisijainen torjuntatoimenpide

Niittäminen: siimaleikkuri

Toissijainen torjuntatoimenpide

Kitkeminen / Kukintojen poisto

3.9. UUSI PÄNNÄISTENTIE

4. Toimenpide

Jättipalsamin poisto

Ensisijainen torjuntatoimenpide

Niittäminen: siimaleikkuri

Toissijainen torjuntatoimenpide

Kitkeminen / Kukintojen poisto

3.10. PELTORAITTI

Toimenpide

Jättipalsamin poisto, lupiinin poisto

JÄTTIPALSAMI

Ensisijainen torjuntatoimenpide

Niittäminen: koneellinen niitto / siimaleikkuri

Toissijainen torjuntatoimenpide

Kitkeminen / Kukintojen poisto

KOMEALUPIINI

Ensisijainen torjuntatoimenpide

Juurineen poistaminen

Toissijainen torjuntatoimenpide

Niittäminen: siimaleikkuri

3.11. HONKATIE

Toimenpide

Jättipalsamin poisto

Ensisijainen torjuntatoimenpide

Niittäminen: siimaleikkuri

Toissijainen torjuntatoimenpide

Kitkeminen / Kukintojen poisto

3.12. KYTÖMÄENTIE

Toimenpide

Jättipalsamin poisto

Ensisijainen torjuntatoimenpide

Niittäminen: siimaleikkuri

Toissijainen torjuntatoimenpide

Kitkeminen / Kukintojen poisto

5. VAIKUTUKSET LUONTOON, YMPÄRISTÖÖN JA ALUEEN KÄYTTÖÖN

Vieraslajit uhkaavat Suomen luontoa ja sen alkuperäistä lajistoa, minkä vuoksi vieraslajien torjunta on erityisen tärkeää. Vieraslajit uhkaavat luonnon ja maiseman monimuotoisuutta ja valtaavat tilaa kotoperäisiltä ja jopa uhanalaisilta lajeilta ja elinympäristöiltä. Vieraslajien onnistuneella torjunnalla on monia positiivisia vaikutuksia ja jättipalsamin kohdalla suurin vaikutus on alkuperäislajiston elpyminen. Jättipalsamilla ei ole Suomen luonnossa kilpailijoita, joten se valtaa helposti alaa itselleen. Jättipalsami on myös pölyttäjien suosiossa, koska sen mesi on hyvin sokeripitoista, joten sen hävittäminen lisää pölyttäjien vierailua luonnonkasveissa ja lisää niiden pölytysmahdollisuuksia. Jättipalsamin torjunnalla on myös virkistyskäyttöä lisääviä vaikutuksia, koska rehevänä ja tiiviinä kasvustona heikentää mm. ranta-alueiden käyttöä hankalakulkuisuuden takia.

Torjunnan negatiiviset vaikutukset rajautuvat lähinnä mahdollisen eroosion hetkelliseen lisääntymiseen ennen kuin muut lajit pääsevät valtaamaan kasvutilansa takaisin ja sitomaan maanpintaa.

6. SEURANTA SEKÄ VIESTINTÄ

Esiintymä- ja torjunta-alueita seurataan vähintään 2-3 vuotta ja kaikki tavatut vieraslajiyksilöt poistetaan. Alueiden seuranta jatketaan vielä muutaman vuoden vieraslajin häviämisen jälkeenkin, jotta varmistetaan lajin häviäminen alueelta. Seurantamenetelmänä riittää silmämääräinen alueen läpikäynti. Seuranta kannattaa kohdentaa vähintään 10-15 m torjunta-alueen ulkopuolelle, mahdollisten siemenkarkulaisten varalta.

Viestintään on syytä panostaa, jotta kansalaiset ja toimijat tiedostavat vieraslajien haitat ja uhat ja velvollisuutensa vieraslajien torjunnassa ja hävityksessä. Torjuntaohjeita tulisi olla helposti saatavilla

ja torjuntajätteen käsittelyn opastus on erittäin tärkeää vieraslajien takaisin luontoon pääsemisen estämiseksi.

Liite 1. Vanhan Sataman jättipalsamiesiintymän sijaintikartta.

 Esiintymäalue

 Metriä
0 12,525 50 75 100

Liite 2. Vanhahaminantie (31) jättipalsamiesiintymän sijaintikartta.

 Esiintymäalue

 Metriä
0 12,5 25 50 75 100

Liite 3. Vanhahaminantie (10-6) jättipalsamiesiintymän sijaintikartta.

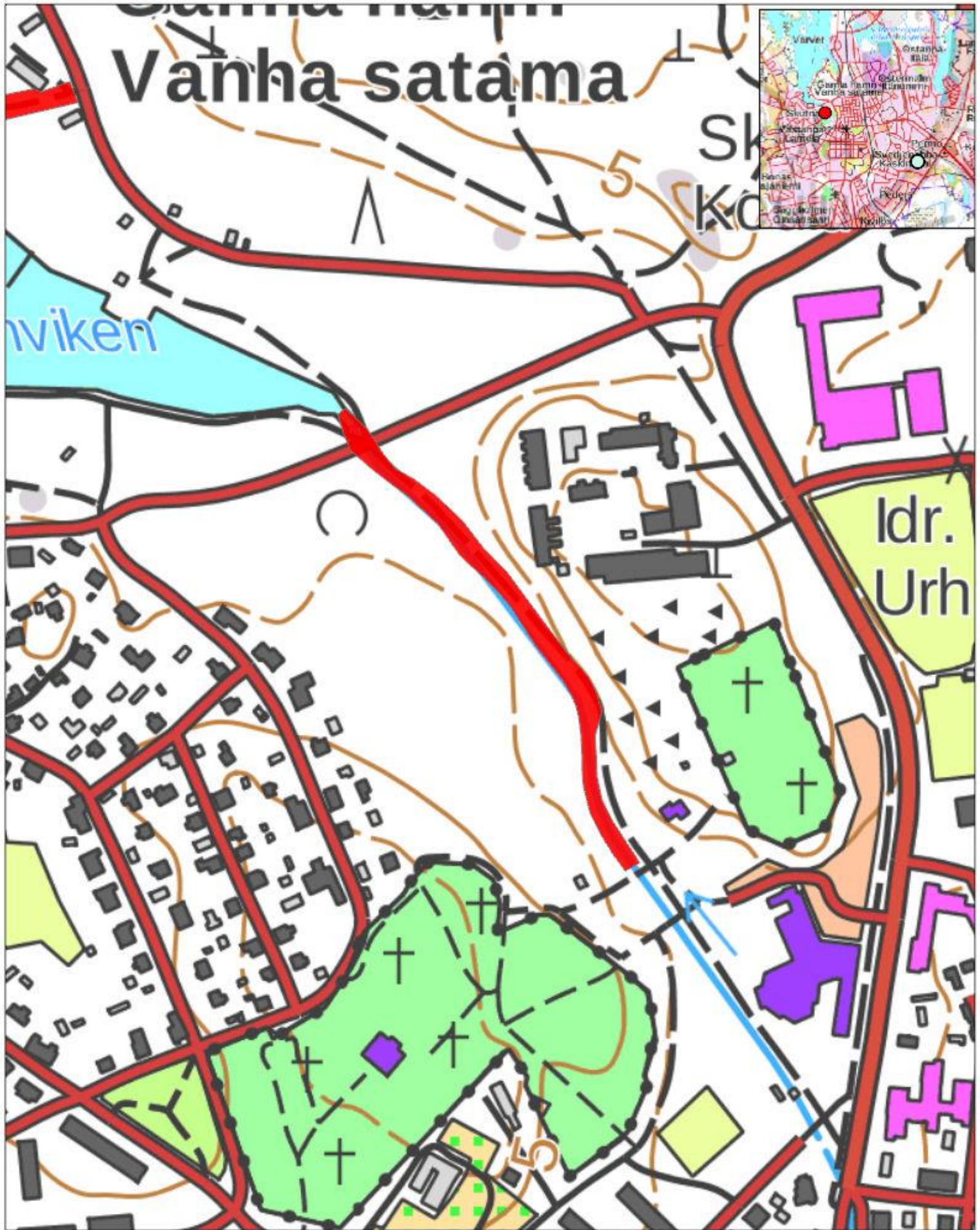

 Esiintymäalue

 Metriä
0 12,5 25 50 75 100

Liite 4. Hakamaanreitin jättipalsamiesiintymän sijaintikartta.

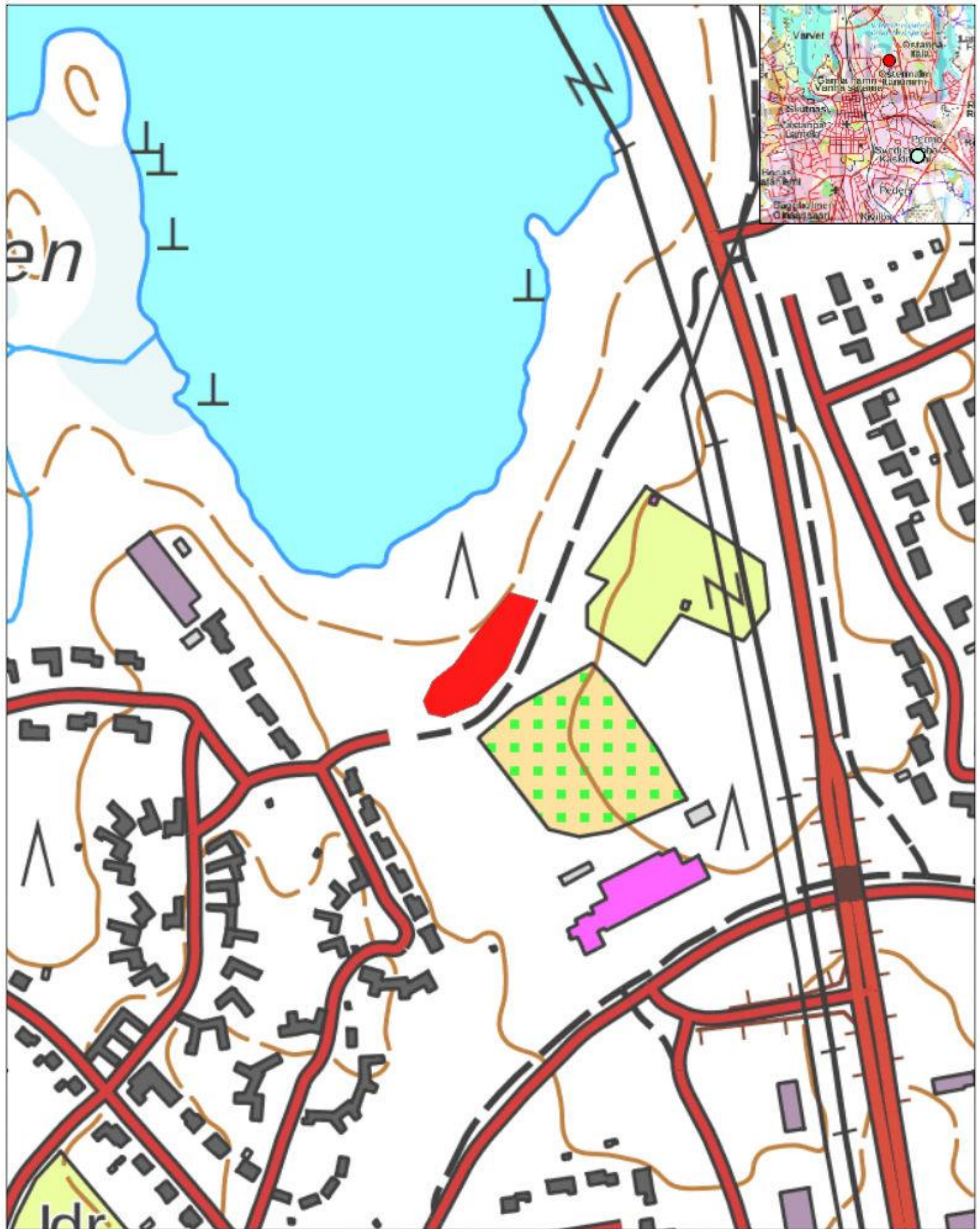

 Esiintymäalue

 Metriä
0 20 40 80 120 160

Liite 5. Kråkholmantien jättipalsamiesiintymän sijaintikartta.

 Esiintymäalue

 Metriä
0 20 40 80 120 160

Liite 6. Vareksentien jättipalsamiesiintymän sijaintikartta.

Esiintymäalue

0 12,5 25 50 75 100 Metriä

Liite 7. Karhusaarentien jättipalsamiesiintymän sijaintikartta.

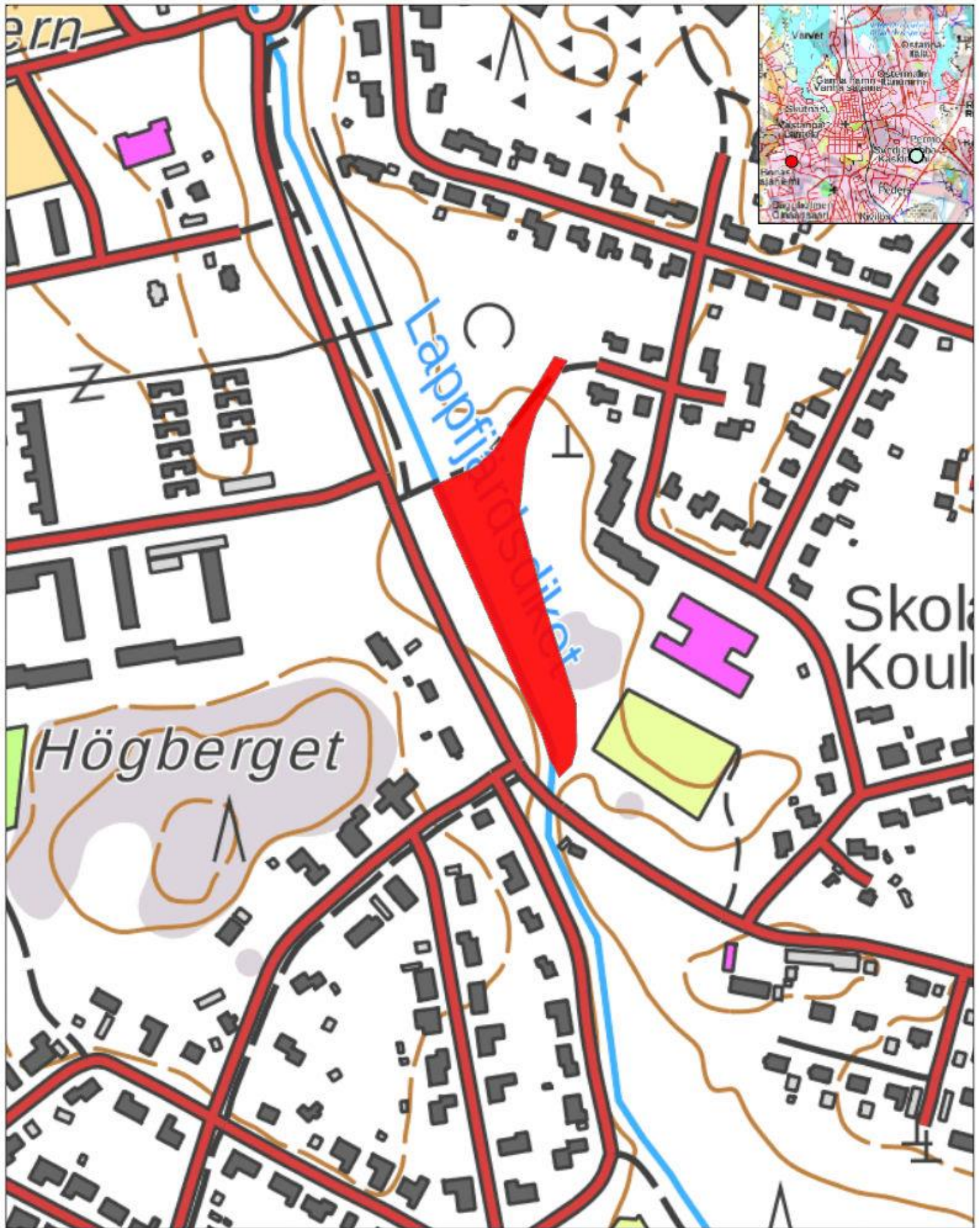

 Esintymäalue

 Metriä
0 12,525 50 75 100

Liite 8. Läntisen Rengastien jättipalsamiesiintymän sijaintikartta.

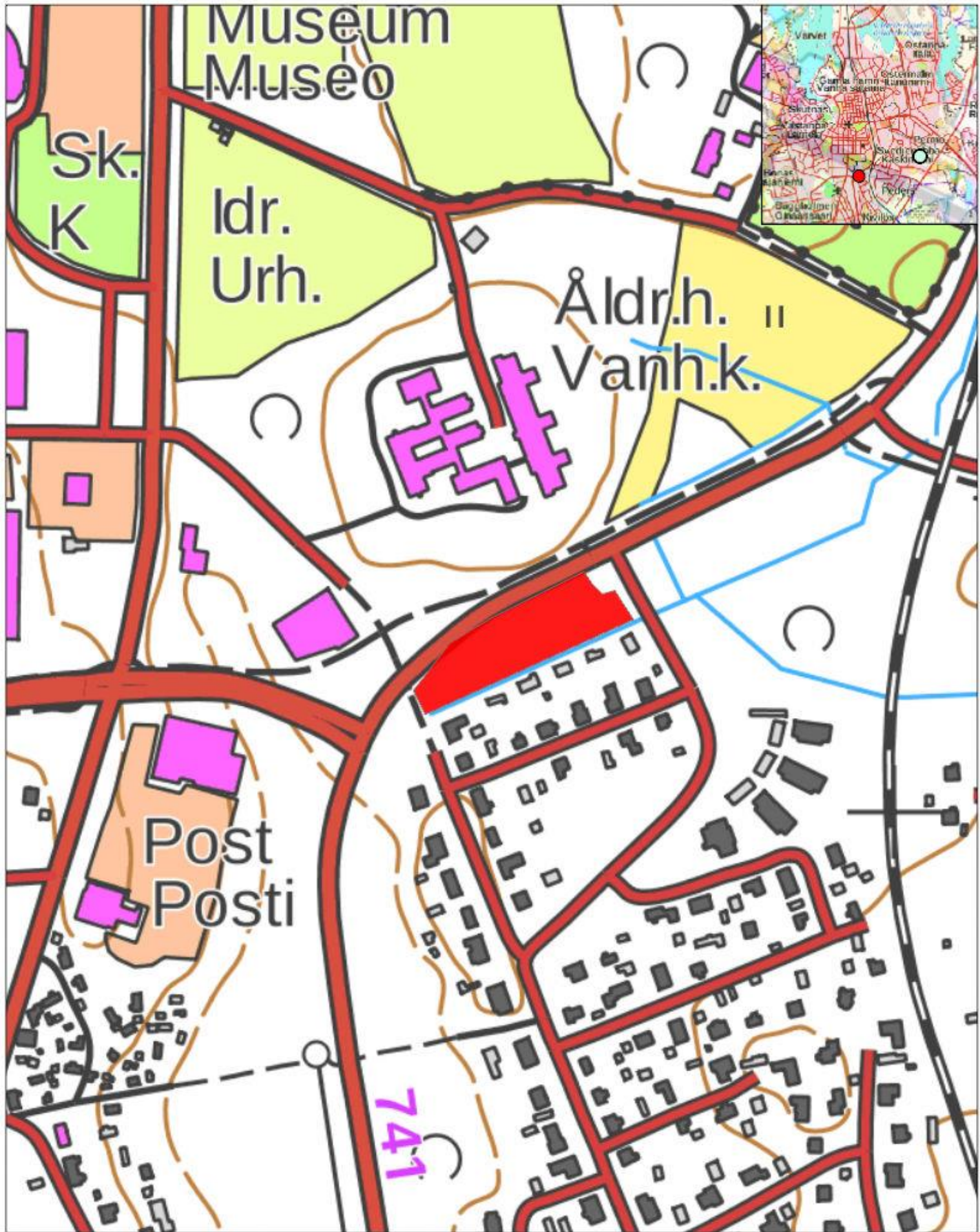

 Esiintymäalue

 Metriä
0 20 40 80 120 160

Liite 9. Uusi Pännäistentien jättipalsamiesiintymän sijaintikartta.

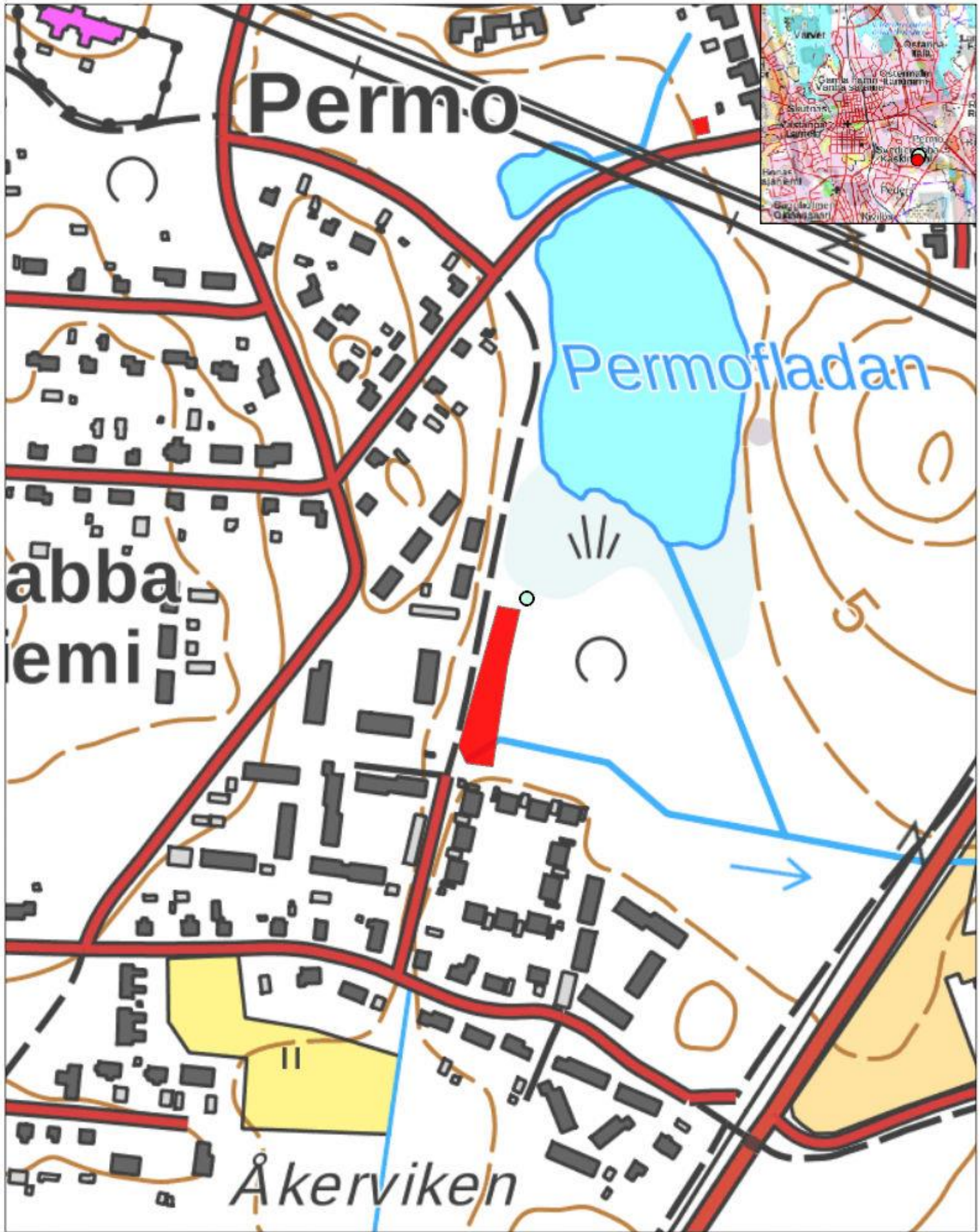

 Esiintymäalue

 Metriä
0 20 40 80 120 160

Liite 10. Peltoraitin jättipalsami- sekä komealupiiniesiintymän sijaintikartta.

■ Jättipalsamin esiintymäalue

● komealupiiniesiintymä

0 20 40 80 120 160 Metriä

Liite 11. Honkatien jättipalsamiesiintymän sijaintikartta.

 Esiintymäalue

 Metriä
0 10 20 40 60 80

Liite 12. Kytömäentien jättipalsamiesiintymän sijaintikartta.

 Esiintymäalue

 Metriä
0 20 40 80 120 160